

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เรื่องเพศเป็นสัญชาตญาณอย่างหนึ่งตามธรรมชาติของมนุษย์ เพราะมนุษย์
 ทุกรูปทุกนามเกิดมาพร้อมเพศ ครั้นเมื่อเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ความเจริญเติบโตทาง
 เพศก็เป็นความเจริญเติบโตส่วนหนึ่งของมนุษย์ทั้งในทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม
 อย่างเห็นได้ชัด¹ ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) จิตแพทย์ชาวออสเตรีย
 เป็นผู้ซึ่งเชื่อว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องสำคัญที่สุดในชีวิตของคนเรา และเรื่องเพศเป็นสาเหตุ
 ที่ทำให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ขึ้นในคน เขาจึงได้ตั้งทฤษฎีเซ็กส์ปกครองโลกขึ้น (Sex
 Governs the World.) ซิกมันด์ ฟรอยด์ ได้ศึกษาชีวิตโดยอาศัยปัญหาทางเพศเป็น
 หลัก² และ แมรี เอส. แคลเดอโรน (Mary S. Calderon) นักการแพทย์และ
 นักการสาธารณสุขชาวอเมริกันก็เป็นอีกท่านหนึ่ง ได้กล่าวถึงเรื่องเพศไว้อย่างน่าสนใจ
 ว่า "เรื่องเพศไม่ใช่สิ่งที่ท่านทำ แต่เป็นสิ่งที่ท่านเป็นอยู่" (Sex is not something you
 do, but something you are.) เขาได้เน้นถึงสาระสำคัญว่า เรื่องเพศเป็นเรื่อง
 ของชีวิต และความเป็นอยู่ที่ทุกคนกำลังเผชิญอยู่ หรือแสดงออกมาให้เห็นโดยตลอด³

ในสมัยก่อนถือว่า การพูดถึงเรื่องเพศเป็นสิ่งหยาบคายไม่เหมาะสมที่จะกล่าว
 ถึง ทั้งนี้สืบเนื่องมาจาก ศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรมในสมัยก่อนที่ถือว่าเรื่องเพศ

¹ สุชาติ โสมประยูร, "ธรรมชาติเรื่องเพศและเพศศึกษา," วารสารประชา
 การศึกษา 6 (มิถุนายน 2522): 12.

² สุชาติ โสมประยูร และ วรณี โสมประยูร, เพศศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 2.
 (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2525), หน้า 4.

³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 5.

เป็นสิ่งที่น่าอับอาย และควรปกปิด แต่ปัจจุบันเนื่องจากวัฒนธรรมและรูปแบบการดำรงชีวิตตลอดจนการถ่ายทอดทางวัฒนธรรมจากสังคมอื่นมีผลทำให้ทัศนคติของบุคคลเปลี่ยนไป และเมื่อวิทยาศาสตร์เจริญก้าวหน้าขึ้นปัญหาทางเพศโคทวีเพิ่มมากขึ้นด้วย เช่น ปัญหาอาชญากรรมทางเพศ ดังสถิติคดีความผิดเกี่ยวกับเรื่องเพศต่อไปนี้

สถิติคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหัวราชอาณาจักร¹

ในรอบ 5 ปี (พ.ศ. 2521-2525)

ประเภทความผิด	พ.ศ. 2521	จำนวนคดี 2522	จำนวนคดี 2523	จำนวนคดี 2524	จำนวนคดี 2525
1. ช่มชู้ในกระทำชำเรา	2,534	2,336	2,378	2,549	2,301
2. ลอล่วงหญิงและเด็ก	435	389	456	277	189
3. อนาจาร	2,323	2,245	2,354	2,314	2,248
รวม	5,292	4,970	5,188	5,140	4,738

แหล่งที่มา : กองวิจัยและวางแผน กรมตำรวจ

สถิติ ระหว่างเดือนมกราคม-พฤศจิกายน 2525

จากสถิติของกรมตำรวจที่แสดงไว้นี้ จำนวนคดีความผิดเกี่ยวกับเพศที่เกิดขึ้นแล้วมีจำนวนไม่น้อยเลย และจากตัวเลขของกรมตำรวจที่แสดงไว้นั้น เฉพาะคดีที่ผู้เสียหายมาแจ้งความไว้เท่านั้น ซึ่งยังมีอีกเป็นจำนวนมากที่ไม่มีเจ้าทุกข์มาแจ้งความ

¹ สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย ในพระอุปถัมภ์ของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี, เพศศึกษา (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเคียนส์ไตร์, 2526), หน้า 130.

นอกจากปัญหาอาชญากรรมทางเพศแล้ว ยังมีปัญหาการขาดความรู้ เรื่องเพศ ปัญหาการตั้งครรภ์ที่ผิดปกติ และปัญหาการร่วมเพศ¹ ซึ่งปัญหาการร่วมเพศนั้น ปัจจุบันมีแนวโน้มสูงมากขึ้น

เต็มสิริ บุญยสิงห์ ได้กล่าวว่า นักเรียนชาย ในโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นเกณฑ์มากขึ้น ปัจจุบันมีถึง 33.3 % ทั้งนี้อาจมีสาเหตุเนื่องมาจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ และการโฆษณาขี้ขูดของสื่อมวลชน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาทางเพศ และปัญหาทั้งหลายที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่ขณะนี้ มาจากเรื่องเพศทั้งสิ้น² ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ สุทธิตรา มาศดิตถ์ ที่กล่าวว่า "ในสังคมปัจจุบันนี้ปัญหาเรื่องเพศเป็นปัญหาใหญ่ เป็นที่มาของปัญหาอาชญากรรม และปัญหาเศรษฐกิจ"³

จะเห็นว่าปัจจุบันมีปัญหาทางเพศเกิดขึ้นมาก จึงมีผู้หันมาสนใจเรื่องเพศกันมากขึ้น โดยเรื่องเพศได้ปรากฏอยู่อย่างเปิดเผยทางสื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ ภาพยนตร์ และหนังสือพิมพ์ ต่างก็ลงข่าวเรื่องราวทางเพศอยู่ตลอดเวลา แต่การเผยแพร่ข่าวเรื่องเพศของสื่อมวลชนโดยเฉพาะทางหนังสือพิมพ์นั้นอาจเกิดความไม่เหมาะสมกับผู้อ่านได้ เพราะผู้อ่านมีระดับอายุแตกต่างกัน ดังนั้นขอเขียนอย่างรัดกุมจึงไม่สมควรให้เยาวชนอ่าน เพราะขอเขียนเหล่านั้นไม่เพียงแต่ให้ความรู้เท่านั้น แต่กลับมีผลในทางขี้ขูดและปลุกอารมณ์ให้แก่เยาวชนไปเสีย⁴

¹ สุพร เกิดสว่าง, "อบรมเพศศึกษาครูทั่วประเทศเพื่อรองรับปัญหาสังคมมันแปร," เคลิ้มเรอร์ (21 กุมภาพันธ์ 2523): 10.

² เต็มสิริ บุญยสิงห์, "แนะพ่อแม่เพิ่มเวลาอยู่กับลูกชาย," มติชน (29 กรกฎาคม 2525): 6

³ ทานมอหลอ, "ขยะสังคมที่กองทัพการศึกษา," บ้านเมือง (10 มิถุนายน 2525): 5.

⁴ ธาณี ศิริยง, "เพศศึกษากับเกมโรค," วารสารสุขภาพ 6 (มิถุนายน 2521): 82.

จะเห็นว่าความรู้เรื่องเพศได้เผยแพร่ออกสู่สังคมกว้างขวางและทำให้เด็กมีความอยุ่ยากในการปรับตัวเรื่องเพศมากขึ้น ซึ่งนับว่าเป็นปัญหาใหญ่ และเป็นปัญหาที่จะนำความลำบากมาสู่ตัวเด็ก และผู้ปกครองมากขึ้นทุกวัน ดังนั้นการสอน "เพศศึกษา" จะช่วยให้ความรู้เรื่องเพศที่ถูกต้องแก่ประชาชนได้ทุกระดับอายุ

ในปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการ ได้บรรจุเนื้อหาเพศศึกษาสอดแทรกเข้าไปในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 แล้ว เนื้อหาเพศศึกษาในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ได้จัดสอดแทรกไปในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ไม่ได้แยกเป็นรายวิชา การบรรจุเนื้อหาเพศศึกษาในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ก็เพื่อสนองวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่ว่า "ต้องการให้เด็กมีความเข้าใจ และปฏิบัติตนในเรื่องเพศได้ถูกต้อง" 1 โกวิท วรพิพัฒน์ ไกลลาวถึงนโยบายการสอนเพศศึกษาในโรงเรียนว่า ตามหลักสูตรประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2524 มีความจำเป็นที่จะต้องให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา เพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับชีวิตอันเป็นการสนองนโยบายรัฐบาลที่มุ่งให้การศึกษาเป็นไปเพื่อชีวิต และสังคม²

จากแผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ปรากฏว่ามีบทเรียนเกี่ยวกับเรื่องเพศได้บรรจุไว้ในชั้นประถมศึกษาปีที่หก ซึ่งเด็กที่กำลังอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่หก ส่วนใหญ่จะมีอายุประมาณ 11-13 ปี วัยนี้จะมีความสัมพันธ์กับ สังคม วัฒนธรรม และสรีรวิทยาของร่างกายมากขึ้น เพราะเป็นวัยย่างเข้าสู่วัยรุ่น ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก เช่น เริ่มสนใจเพศตรงกันข้าม เริ่มค้นมองอนาคต คิดถึงอาชีพของตน คิดถึงการมีครอบครัว อยากรู้อยากเห็นในเรื่องต่าง ๆ เป็นต้น เนื่องจากต้องปรับตัวให้เข้ากับสิ่งใหม่ ๆ ทั้งในด้านการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายของตนเอง จิตใจ อารมณ์

1กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ, หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2521), หน้า 210.

²โกวิท วรพิพัฒน์, "แผนการสอนเพศศึกษาในโรงเรียน," วารสารครูไทย 4 (สิงหาคม 2525): 6.

ตนเอง จิตใจ อารมณ์ และสังครอบ ๆ ตัวจึงมักจะเกิดปัญหา และต้องการคำแนะนำที่เหมาะสมจากผู้ปกครอง และครู เพื่อปรับตัวให้เหมาะสม ป้องกันความวิตกกังวลและให้เกิดความมั่นใจในการเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ

เลสเตอร์ ดี. โคร และ แอลิซ โคร (Lester D. Crow and Alice Crow) กล่าวว่าการสอนเพศศึกษานั้น ควรสอนให้เหมาะสมกับวัยและการเจริญเติบโตของเด็ก เด็กจึงสามารถที่จะรับความรู้นั้นได้ ดังนั้น เนื้อหาต้องพอเหมาะกับวัย และวุฒิภาวะของเด็ก และให้สอดคล้องกับความสนใจของเด็กด้วยจึงจะเกิดผลดี¹ เพราะความสนใจเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ เรียนรู้ และพฤติกรรมมนุษย์ ดังจะเห็นได้จากข้อคิดเห็นของนักจิตวิทยาหลายท่าน เช่น

คลอปเปอร์ (Klapper) กล่าวว่า "บุคคลจะเลือกรับสารที่ตรงกับ ความสนใจ ความต้องการ และไม่รับสารที่ไม่ตรงกับเจตคติ หรือความคิดเห็นของตน"²

จำเนียร ช่วงโชติ ได้กล่าวถึง อิทธิพลของความสนใจที่มีต่อการรับรู้ว่าคุณคนเอาใจใส่สิ่งต่าง ๆ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่แวดล้อมตัวเขาโดยเกี่ยวพันกับความสนใจที่เขาได้อยู่และบางครั้งจะเกิดความต้องการ และความหวังที่จะรับรู้สิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยเฉพาะในเมื่อสิ่งนั้นเป็นที่สนใจของเขา³

ประสาธ อิศรปริศา ได้กล่าวถึงความสนใจตามแนวคิดของ กาเย (Gagne) ว่าความสนใจมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ ทั้งนี้เพราะความสนใจ หรือความใส่ใจ เป็นลักษณะทางจิตใจที่มีความสืบเนื่องกันเป็นชุด โดยเริ่มจากการมีสิ่งเร้ามาเร้าให้เกิดความสนใจ และตอบสนองอย่างต่อเนื่องกันเป็นลูกโซ่ที่เร้าที่ยังมีความสนใจอยู่

¹ Lester D. Crow and Alice Crow, Reading in Education Psychology (Iowa : Lettlefield, Adam, 1956), p. 159.

² Joseph T. Klapper, The Effect of Mass Communication (U.S.A. : Free Press, 1960), p. 50.

³ จำเนียร ช่วงโชติ และคณะ, จิตวิทยาการรับรู้และเรียนรู้ (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์กรมศาสนา, 2516), หน้า 155.

การตอบสนองดังกล่าวทำให้เกิดความรู้สึก หรือความคิดอันนำไปสู่ความสงสัย ความ
 อหากรู้อยากเห็น และความต้องการเรียนรู้เพิ่มขึ้น นั่นคือ ความสนใจชี้ให้เห็นถึง
 ความปรารถนาที่อยากจะได้รับการสอน หรือพยายามที่จะสอนตนเอง ความสนใจจึงเป็น
 องค์ประกอบประการหนึ่งที่ทำให้เกิดความพร้อมที่จะเรียน ซึ่งเมื่อมีความพร้อมที่จะ
 เรียนสิ่งใดแม้มีอุปสรรคบ้างก็มักจะไม่วางใจจากสิ่งนั้นง่าย ๆ ¹ จึงเห็นได้ว่า
 ความสนใจเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่ง ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเลือกรับข่าวสาร
 การรับรู้ การเรียนรู้ และการแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งที่สนใจตามลำดับ

ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะมีการสำรวจความสนใจของเด็กทางด้านเพศศึกษา ซึ่ง
 จะเป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษา และเป็นแนวทางในการบรรจุ
 เนื้อหาเพศศึกษาในหลักสูตรต่อไป ทั้งนี้เพราะนักการศึกษาถือว่า ความสนใจของ
 นักเรียนนั้นเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาหลักสูตร ² ในการจัดการ
 ศึกษาใด ๆ จึงจำเป็นต้องศึกษาข้อมูลหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้เรียน
 สภาพสังคม รวมทั้งปัญหาต่าง ๆ ของสังคม ข้อมูลเหล่านี้จะเป็นรากฐานในการเลือก
 เนื้อหาวิชา และประสบการณ์ในการเรียนรู้ เข้ามารับรู้ในหลักสูตรเพื่อช่วยให้ผู้เรียน
 พัฒนาไปในทิศทางที่กำหนดไว้ ³

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงศึกษาความสนใจทางด้านเพศศึกษาของนักเรียน
 ชั้นประถมศึกษาปีที่หกในโรงเรียนทดลอง กรุงเทพมหานคร และเหตุผลที่เลือกโรงเรียน

¹ ประสาท อิศรบริรักษ์, จิตวิทยาการศึกษา (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
 กราฟิควอร์ค, 2521), หน้า 135-136.

² Terry Page, J.B. Thomas, and AR. Marshall, International
 Dictionary of Education (New York: Nicholas Publishing Company,
 1977), p. 181.

³ สุนิทร คุณานุกร, หลักสูตรและการสอน (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
 ชวนพิมพ์, 2520), หน้า 10.

ทดลอง ก็เพราะว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หก ในโรงเรียนทดลองได้เรียนเนื้อหา
เพศศึกษาที่บรรจุสอดแทรกอยู่ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 มาแล้ว เด็ก
จึงมีความรู้เรื่องเพศศึกษาพอสมควร ผู้วิจัยหวังว่า ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะเป็น
ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษา และอาจเป็นแนวทางในการปรับปรุง
เนื้อหาเพศศึกษาในหลักสูตรประถมศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาความสนใจทางด้านเพศศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หก
ในโรงเรียนทดลอง กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจทางด้านเพศศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่หก ในโรงเรียนทดลอง กรุงเทพมหานคร ตามตัวแปรด้าน เพศ อายุ การ
อบรมเลี้ยงดู สภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว และลำดับการเกิด

สมมุติฐานในการวิจัย

1. นักเรียนชายกับนักเรียนหญิงมีความสนใจทางด้านเพศศึกษาแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่มีอายุระหว่าง 10-12 ปี กับนักเรียนที่มีอายุ 13-15 ปี มี
ความสนใจทางด้านเพศศึกษาแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยกับนักเรียนที่ได้รับการ
อบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน มีความสนใจทางด้านเพศศึกษาแตกต่างกัน
4. นักเรียนที่มีสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวสูง กับนักเรียนที่มี
สภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวต่ำ มีความสนใจทางด้านเพศศึกษาแตกต่างกัน
5. บุตรคนโต บุตรคนกลาง และบุตรคนสุดท้อง มีความสนใจทางด้านเพศศึกษา
แตกต่างกัน

ข้อทกลงเบื้องต้น

คะแนนจากแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูสามารถจำแนกวิธีการอบรมเลี้ยงดู

คะแนนจากแบบสอบถามสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวนักเรียน
สามารถจำแนกสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวนักเรียนได้

ขอบเขตของการวิจัย

1. การศึกษาความสนใจทางด้านเพศศึกษาครั้งนี้ จะศึกษาเฉพาะข้อมูลที่ได้
จากแบบสอบถามเท่านั้น
2. ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่ เพศ อายุ การอบรมเลี้ยงดู สภาพเศรษฐกิจ
และสังคมของครอบครัว และลำดับการเกิด
3. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หก ปีการศึกษา 2525 ใน
โรงเรียนทดลอง กรุงเทพมหานคร จำนวน 434 คน (เป็นชาย 231 คน เป็นหญิง
203 คน) จากโรงเรียนทดลอง 13 โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร 10 โรงเรียน และสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน 3 โรงเรียน
4. การวิจัยครั้งนี้ไม่คำนึงถึงองค์ประกอบอื่น ๆ ที่ทำให้นักเรียนแต่ละคนมี
ความสนใจทางด้านเพศศึกษาแตกต่างกัน เช่น สุขภาพ พัฒนาการทางร่างกาย
สติปัญญา สภาพแวดล้อมทางบ้านในค่านที่อยู่อาศัย เป็นต้น
5. วิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และแบบเข้มงวดกวดขัน พิจารณา
จากคะแนนที่เป็นความรู้ลึกของกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม การอบรมเลี้ยงดู
ซึ่งผู้วิจัยคัดแปลงมาจากแบบสอบถามของ อรณัฐ หลิมประเสริฐ
6. สภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมของครอบครัวนักเรียนสูง หรือต่ำจะพิจารณา
จากคะแนนที่เป็นความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ในการตอบแบบสอบถามสภาพเศรษฐกิจและ
สังคมของครอบครัวนักเรียน ซึ่งผู้วิจัยคัดแปลงมาจากแบบสอบถามของ สุมาลี สังข์ศรี

ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาและค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ได้แก่ หนังสือ บทความ
และวิทยานิพนธ์ เกี่ยวกับ เรื่อง เพศศึกษา เรื่อง ความสนใจและองค์ประกอบที่มีอิทธิพล
ต่อความสนใจ เช่น เพศ อายุ การอบรมเลี้ยงดู สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของ

ครอบครัวนักเรียน และลำดับการเกิด ศึกษาการสอนเพศศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา รวมทั้งศึกษาข้อมูลโดยการสอบถามผู้เชี่ยวชาญทางด้านเพศศึกษาคด้วย

2. การสร้างเครื่องมือ

2.1 การสร้างแบบสอบถาม นำข้อมูลที่ได้อาจจากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ ในข้อ 1 มาสร้างเป็นแบบสอบถาม แบบสอบถามที่สร้างขึ้นในการวิจัยครั้งนี้มี 1 ชุด โดยแบ่งออก 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับโรงเรียน เพศ อายุ ลำดับการเกิด ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปิดตาย (Closed-Form) ชนิดเติมคำ

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการยอมรับเลี้ยงดู คำถามทั้งหมดมี 40 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบประเมินค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวนักเรียน คำถามทั้งหมดมี 25 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบประเมินค่า

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความสนใจทางด้านเพศศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามความสนใจทางด้านเพศศึกษา คำถามทั้งหมดมี 70 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบประเมินค่า ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายเปิด โดยให้นักเรียนเขียนคำตอบเกี่ยวกับเพศศึกษาที่นักเรียนสนใจจะทราบเนื้อหา หรือคำตอบได้อย่างอิสระ

2.2 การหาความเที่ยงของเครื่องมือ

นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นในข้อ 2.1 ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 ท่าน ตรวจสอบว่าครอบคลุมเนื้อหาหรือไม่ รวมทั้งตรวจสอบสำนวนภาษาจนนำไปใช้จริง และนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน 70 คน เพื่อหาความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการหาความเที่ยงแบบสอบซ้ำ (Test-Retest Reliability) เพื่อปรับปรุงเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

3. ประชากรและตัวอย่างประชากร

ประชากร เป็นนักเรียนซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่หก ปีการศึกษา 2525 ตามหลักสูตรประถมศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนทดลอง กรุงเทพมหานคร 13 โรงเรียน ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้ตัวอย่างประชากร 434 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างประชากรแบบขยงประเภท (Stratified Random Sampling)

4. การรวบรวมข้อมูล

นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 434 คน จากโรงเรียนทดลอง 13 โรงเรียน โดยผู้วิจัยเป็นผู้แจกแบบสอบถามและเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเองทุกโรงเรียน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 แบบสอบถามส่วนที่ 1 ดำเนินการดังนี้

แจกแจงความถี่ และหาการยอดของผู้ตอบตามตัวแปร เพศ อายุ ลำดับการเกิด การอบรมเลี้ยงดู สภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว.

5.2 เรียงลำดับความสนใจทางด้านเพศศึกษา ตามหมวดและตามรายชื่อในแต่ละหมวด โดยพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.3 ทดสอบค่าที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความสนใจทางด้านเพศศึกษาเป็นรายหมวด และรวมทุกหมวดตามตัวแปร เพศ อายุ การอบรมเลี้ยงดู สภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวนักเรียน

5.4 วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (Single Classification Analysis of Variance) ของคะแนนความสนใจทางด้านเพศศึกษา โดยมีลำดับการเกิดเป็นตัวแปรอิสระ ตามหลักการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว มีนัยสำคัญทางสถิติ จะต้องทดสอบต่อไปว่ามีชนิดพิเศษใดของแต่ละกลุ่ม คูใดแตกต่างกันบ้าง โดยวิธีทดสอบความแตกต่างของมีชนิดพิเศษใดระหว่างคู่ของเซฟเฟ (Scheffe ' Test for All Possible Comparisson)

5.5 นำคำถามปลายเปิด เกี่ยวกับเพศศึกษาที่นักเรียนสนใจ จะทราบเพิ่มเติมมาจัดกลุ่มตามหมวด แล้วแจกแจงความถี่และหาการยอด เพื่อเรียงลำดับความสนใจ

6. อภิปรายผล อรูปผลการวิจัยและเสนอแนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยนี้

1. เป็นแนวทางสำหรับครู และผู้เกี่ยวข้องในการจัดเนื้อหาเพศศึกษาให้สนองความสนใจของนักเรียน
2. เป็นแนวคิดสำหรับพ่อแม่ ผู้ปกครองในการอบรมสั่งสอนในเรื่องเพศศึกษาให้แก่บุตรหลานของตน
3. อาจใช้ข้อมูลเป็นแนวทางในการบรรจุเนื้อหาเพศศึกษาในหลักสูตรประถมศึกษาต่อไป

คานิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

1. ความสนใจ (Interest) หมายถึง ความรู้สึกเกี่ยวข้องกับหรือสภาวะที่จะยอมรับรู้ หรือความคิดที่จะใส่ใจอันนำไปสู่การแสวงหาความรู้ ความสนใจอาจมีชั่วคราวหนึ่ง หรืออาจจะมีถาวรตลอดไปก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความอยากหรืออยากเห็นของบุคคลนั้น โดยมีอิทธิพลจากประสบการณ์ของเขาเอง

2. เพศศึกษา (Sex Education) เป็น การศึกษาซึ่งทำให้ผู้เรียนได้รับทั้งความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ หรือความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องธรรมชาติของเพศ และพฤติกรรมทางเพศ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศไปผสมผสานในการดำเนินชีวิตปัจจุบัน และในอนาคต และให้ผู้เรียนมีความเข้าใจพื้นฐานที่สำคัญทางด้านเพศ เมื่อเขามีอายุถึงวัยที่เป็นผู้ใหญ่เพียงพอ ทั้งนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงบรรทัดฐานทางเพศในสังคมที่แตกต่างกัน อันจะเป็นการช่วยให้เขาได้ปรับตัวให้เข้ากับบุคคลเหล่านั้นได้ก็ รวมทั้งปลูกฝังความสามารถในตัวผู้เรียน ให้รู้จักตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนทางด้านศีลธรรมจรรยาอีกด้วย

3. ความรู้เรื่องเพศ (Sex Information) หมายถึง ถึงลักษณะ หรือธรรมชาติของความรู้เรื่องเพศซึ่งควรจะต้องประกอบไปด้วยความรู้อย่างน้อย 4 ด้าน ดังนี้

- 3.1 ด้านชีววิทยา (Biological Aspect)
- 3.2 ด้านสุขวิทยา (Hygienic Aspect)
- 3.3 ด้านจิตวิทยา (Psychological Aspect)
- 3.4 ด้านสังคมวิทยา (Sociological Aspect)

4. ความสนใจทางด้านเพศศึกษา หมายถึง ความรู้สึก ความอยากรู้หรือความสนใจที่มีต่อเนื้อหาเพศศึกษาในหมวดต่าง ๆ ดังนี้

- 4.1 หมวดพันธุกรรม
- 4.2 หมวดความเจริญเติบโตและพัฒนาการทางเพศ
- 4.3 หมวดชีวิตครอบครัว
- 4.4 หมวดการวางแผนชีวิต
- 4.5 หมวดการสืบพันธุ์
- 4.6 หมวดความสัมพันธ์ระหว่างเพศหญิงกับเพศชาย
- 4.7 หมวดปัญหาที่เกี่ยวข้องเรื่องเพศ
- 4.8 หมวดกิจกรรมที่ให้ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา

5. โรงเรียนทดลอง หมายถึง โรงเรียนทดลองหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในกรุงเทพมหานคร รวมทั้งหมด 13 โรงเรียน ได้แก่

5.1 โรงเรียนทดลอง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มี 10 โรงเรียน ดังนี้

- โรงเรียนราชวินิต
- โรงเรียนวัดอมรินทราราม
- โรงเรียนอนุบาลสามเสน
- โรงเรียนวัดเวทวันธรรมवास
- โรงเรียนวัดพุดมพิลาชัย
- โรงเรียนวัดประยูรวงศาวาส
- โรงเรียนสายน้ำทิพย์
- โรงเรียนคาราคาม

โรงเรียนทุ่งมหาเมฆ

โรงเรียนวัดโสมนัสราชวรวิหาร

5.2 โรงเรียนทดลอง สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร มี 3 โรงเรียน ดังนี้

โรงเรียนสวนบัว

โรงเรียนเรวกี

โรงเรียนจารุพัฒนานุกูล

6. การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การรับรู้ หรือความรู้สึกของเด็กที่มีต่อวิธีการที่พ่อแม่ หรือผู้ปกครองปฏิบัติต่อคนในการอบรมเลี้ยงดู ซึ่งมี 2 แบบ ดังนี้

6.1 แบบประชาธิปไตย หมายถึงวิธีการที่พ่อแม่ หรือผู้ปกครองให้การอบรมเลี้ยงดู ที่ทำให้เด็กรู้สึกว่าคุณเองได้รับการปฏิบัติด้วยความยุติธรรม ให้การยอมรับความสามารถและความคิดเห็น ตลอดจนให้ความรัก ความอบอุ่น เป็นกันเอง ให้ความร่วมมือช่วยเหลือในโอกาสอันควร และเปิดโอกาสให้เด็กมีอิสระเป็นตัวของตัวเอง ไม่เข้มงวดจนเกินไป

6.2 แบบเข้มงวดกวดขัน หมายถึง วิธีการที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองให้การอบรมเลี้ยงดู ที่ทำให้เด็กรู้สึกว่าคุณเองไม่ได้รับอิสระเท่าที่ควร ต้องอยู่ในระเบียบวินัยที่พ่อแม่กำหนดไว้ หรือถูกควบคุมไม่ให้ได้รับความสะดวกตามต้องการ

7. สภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมของครอบครัวของนักเรียน หมายถึง การจำแนกนักเรียนตามสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวนักเรียนโดยพิจารณาจากความคิดเห็นของนักเรียนในเรื่องต่อไปนี้

7.1 รายได้รายจ่ายของครอบครัว ภาระของผู้ปกครอง

7.2 การเงินสำหรับนักเรียนที่จะใช้จ่ายในเรื่องการศึกษาเล่าเรียน และในเรื่องส่วนตัว

7.3 ความจำเป็นที่นักเรียน จะต้องขอความช่วยเหลือทางการเงิน จากผู้อื่น

8. ลำดับการเกิด หมายถึง ตำแหน่งที่ต่อเนื่องกันของบุคคลในระหว่างที่น้องครอบครัวเดียวกัน ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะ บุตรคนโต บุตรคนกลาง และบุตรคนสุดท้อง ของครอบครัวที่มีบุตร 3 คน บุตร 5 คน บุตร 7 คน และ บุตร 10 คนเท่านั้น ซึ่งผู้วิจัยคัดแปลงมาจากวิธีการของ การุณี สุหรัาย¹

บุตรคนโต	หมายถึง
บุตรคนที่ 1	ของครอบครัวที่มีบุตร 3 คน
บุตรคนที่ 1	ของครอบครัวที่มีบุตร 5 คน
บุตรคนที่ 1	ของครอบครัวที่มีบุตร 7 คน
บุตรคนที่ 1	ของครอบครัวที่มีบุตร 10 คน
บุตรคนกลาง	หมายถึง
บุตรคนที่ 2	ของครอบครัวที่มีบุตร 3 คน
บุตรคนที่ 3	ของครอบครัวที่มีบุตร 5 คน
บุตรคนที่ 4	ของครอบครัวที่มีบุตร 7 คน
บุตรคนที่ 6	ของครอบครัวที่มีบุตร 10 คน
บุตรคนสุดท้อง	หมายถึง
บุตรคนที่ 3	ของครอบครัวที่มีบุตร 3 คน
บุตรคนที่ 5	ของครอบครัวที่มีบุตร 5 คน
บุตรคนที่ 7	ของครอบครัวที่มีบุตร 7 คน
บุตรคนที่ 10	ของครอบครัวที่มีบุตร 10 คน

¹ การุณี สุหรัาย, "ลำดับการเกิดและบุคลิกลักษณะของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522), หน้า 20.